

ปฐมบทใหม่แห่งการศึกษาไทย: THAMMASAT FRONTIER SCHOOL

สุริยพร จิตถาวรภิลิธิ*

คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

วันที่รับบทความ 8 พฤษภาคม พ.ศ.2563

วันที่แก้ไขบทความ 27 มิถุนายน พ.ศ.2563

วันที่ตอบรับบทความ 28 มิถุนายน พ.ศ.2563

บทคัดย่อ

โครงการรับนักเรียนระดับปริญญาตรีแบบไม่สังกัดหลักสูตร: THAMMASAT FRONTIER SCHOOL ได้เริ่มมีขึ้นขอรับในที่ประชุมสภามหาวิทยาลัยเมื่อวันที่ 29 ตุลาคม พ.ศ.2561 ซึ่งเปิดรับนักศึกษาครั้งแรกในพ.ศ.2563 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนสามารถค้นหาความชอบของตนเอง และเข้าศึกษาในคณะที่ตนเองต้องการศึกษาอย่างแท้จริง ผ่านการเรียนการสอนรูปแบบใหม่โดยปีการศึกษาแรกเป็นการเรียนโดยไม่สังกัดคณะหรือหลักสูตรใด แต่จะเข้าสังกัดคณะหรือหลักสูตรต่าง ๆ ที่ผู้เรียนสนใจในภาคการศึกษาที่ 2 ของชั้นปีการศึกษาที่ 2 ซึ่งเป็นที่น่าสนใจว่าโครงการนี้จะได้รับการตอบรับจากนักเรียนชั้นมัธยมปลายและผู้ปกครองอย่างไร

บทความชิ้นนี้จึงมุ่งศึกษาทัศนคติของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อโครงการรับนักเรียนระดับปริญญาตรีแบบไม่สังกัดหลักสูตร ในด้านการรับรู้ ทัศนคติ และการตัดสินใจของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ประกอบกับการศึกษาทัศนคติของผู้ปกครองในเรื่องเดียวกันเพิ่มเติม ผ่านการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อให้ได้ผลการศึกษาที่ครอบคลุมมากที่สุด พบว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายและผู้ปกครองรู้จักโครงการนี้ ร้อยละ 54.7 และร้อยละ 61.3 ตามลำดับ ในด้านทัศนคติพบว่าอยู่ในแง่บวกทั้ง 2 กลุ่ม สุดท้ายการตัดสินใจของนักเรียนและผู้ปกครองส่วนใหญ่เป็นไปในทิศทางเดียวกันคือศึกษาต่อในโครงการนี้ คิดเป็นร้อยละ 58.4 และร้อยละ 64.5 ตามลำดับ เห็นได้ว่าการตัดสินใจศึกษาต่อมีอัตราสูงกว่าการรับรู้ เพราะฉะนั้นหากมหาวิทยาลัยต้องการดึงดูดให้นักเรียนเข้าศึกษาต้องมีการประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายและผู้ปกครองมีการรับรู้เกี่ยวกับโครงการรับนักเรียนระดับปริญญาตรีแบบไม่สังกัดหลักสูตรให้มากที่สุด

คำสำคัญ: THAMMASAT FRONTIER SCHOOL, การรับรู้, ทัศนคติ, นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย, ผู้ปกครองนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย

* ผู้รับผิดชอบบทความ: s.chittawornpisit@gmail.com

New Introduction to Thai Education: THAMMASAT FRONTIER SCHOOL

Suriyaporn Chitthawornpisit *

Faculty of Sociology and Anthropology, Thammasat University

Received 8 May 2020

Received in revised 27 June 2020

Accepted 28 June 2020

Abstract

Bachelor Degree program without specific major or faculty: THAMMASAT FRONTIER SCHOOL has been approved by the University Council meeting on 29th October 2018. The program has started to enrol the students for the first time in 2020 with the purpose that the students should be able to find their interest and apply to the faculty they truly prefer. The program will be taught by the new method as there will be no specific course layout in the first year but the course will follow the faculty or program they interested in the year after. This provoke interests in how the senior high school students and their parents think of this program.

The purpose of this research is to study the insight of the senior high school students on this Bachelor Degree program in terms of awareness, attitude, and decisions made by students combined with the study of the attitudes of parents in the same subject through survey research to get the results from all aspects. The research shows that the awareness of senior high school student and their parents about this program is 54.7 percent and 61.3 percent respectively. The attitude on the program is both well received for both parents and students. Finally, the students and their parents also concluded that both of their decisions are on the same page that they should continue the education in this program 58.4 percent and 64.5 percent respectively. This confirms that the decision to continue through the program is higher than the program awareness itself. The university has to raise more awareness and attracts more senior high school students and their parents on this program as much as possible.

Keywords: THAMMASAT FRONTIER SCHOOL, Perception, Attitude, High School Students, Parents of High School Students

* Corresponding author: s.chitthawornpisit@gmail.com DOI: 10.14456/tujournal.2020.27

บทนำ

อัตราการเกิดของประชากรไทยลดลงอย่างต่อเนื่องตั้งแต่พ.ศ.2555 กระทั่งพ.ศ.2562 อัตราการเกิดลดลงเหลือเพียงประมาณ 600,000 คนต่อปี จากเดิมที่มีอัตราการเกิดมากกว่า 1,000,000 คนต่อปี (สำนักงานสถิติแห่งชาติ; The Matter, 2017) เนื่องจากประเทศไทยมีนโยบายส่งเสริมการคุมกำเนิดอย่างเข้มข้น ส่งผลให้พ.ศ.2560 ผู้หญิงวัยเจริญพันธุ์มีบุตรโดยเฉลี่ย 1-2 คน (ค่าเฉลี่ย 1.58 คน) ประกอบกับการย้ายถิ่นของผู้หญิงจากชนบทเข้าสู่เขตเมืองซึ่งมีค่าครองชีพสูง และการได้รับการศึกษาที่ดีขึ้น ผู้หญิงจึงเลื่อนการมีบุตรจนกว่าตนเองจะมีความพร้อม เพื่อให้บุตรเติบโตอย่างมีคุณภาพมากกว่าจำนวนของบุตร แต่ความพร้อมกลับควบคุมเกี่ยวกับอายุที่เพิ่มมากขึ้นทำให้การมีบุตรเป็นไปได้ยากกว่าผู้ที่มีอายุน้อย (Workpoint News, 2019)

เมื่ออัตราการเกิดและความสำคัญของใบปริญญาลดลง พร้อมกับการเข้ามาของการเรียนแบบออนไลน์ที่มอบใบประกาศนียบัตรให้แก่ผู้เรียน (massive open online course: MOOC) ตั้งแต่พ.ศ.2554 (CLASS CENTRAL) ต่อมาในวันที่ 1 สิงหาคม พ.ศ.2561 สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา หรือ สกอ.¹ มอบอำนาจการอนุมัติเปิดหลักสูตรใหม่ให้กับสภามหาวิทยาลัย เพื่อให้หลักสูตรมีความทันสมัย และตอบโจทย์ตลาดแรงงาน (ไทยโพสต์, 2561) มหาวิทยาลัยจึงเริ่มปรับตัวตั้งแต่ช่วงนี้เป็นต้นมา ผ่านการออกแบบรูปแบบการเรียนการสอนและหลักสูตรใหม่ (The Matter, 2017; Techsauce, 2019) ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต หรือวิชาชีพที่ยังขาดแคลนบุคลากร รวมทั้งบางมหาวิทยาลัยเลือกที่จะดึงดูดนักเรียนโดยการนำเสนอว่าหาก “จ่ายเงินครบ เรียบจบ การรั้นดีมีงานทำ” (The Matter, 2017) แต่ผู้เรียนกลับไม่รู้ว่าต้องการเรียนอะไร ชอบอะไร อยากรับอะไร เห็นได้จากการตั้งกระทู้ของนักเรียน แบบทดสอบทางจิตวิทยา และบทความแนะนำในการค้นหาว่าตนเหมาะกับคณะอะไร อาทิ กระทู้พันทิป “*ไม่รู้ว่าจะตัวเองอยากเรียน คณะอะไร อยากรับอะไรทำ??*” “แบบทดสอบค้นหาตนเอง เส้นทางสู่อานาคต เริ่มต้นที่ค้นพบตนเอง” ของ Eduzones หรือ “*ทำไงดี? เมื่อไม่รู้ว่าจะตัวเองอยากเรียนคณะอะไร*” ของ WE BY THE BRAIN

อย่างไรก็ตามมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์มีการปรับตัวเช่นเดียวกับมหาวิทยาลัยอื่น ผ่านการจัดรูปแบบการเรียนการสอนแบบใหม่ อาทิ การเรียนแบบการบริการสังคม (Service Learning) หรือการเรียนรู้อย่างลงมือทำ โดยมีผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ และอาจารย์เป็นผู้ช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ (มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2561) การเรียนแบบแอคทีฟ (Active learning) ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเป็นผู้นำ ก้าวทันปัจจุบัน รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลก

¹ เป็นหนึ่งในห้าองค์กรหลักของกระทรวงการศึกษาธิการ ซึ่งมีหน้าที่ดูแลและรับผิดชอบการศึกษาในระดับอุดมศึกษา (Campus-star, 2018)

การเรียนรู้แบบอี-เลิร์นนิง (E-Learning Initiative) เป็นรูปแบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์ สามารถเข้าเรียนได้ทุกวัน เวลา สถานที่ และเปิดให้บุคคลภายนอกที่สนใจสามารถเข้าศึกษาได้ หรือ Gen Next Academy ระบบการเรียนรู้ออนไลน์ที่เปิดให้นักเรียนมัธยม วิทยาลัย และ วิทยาลัยเข้ามาเสริมทักษะให้ตนเอง ทบทวนความรู้เดิมและศึกษาความรู้ใหม่ตามความต้องการของผู้เข้าศึกษา ไม่เพียงเท่านั้นผู้เรียนยังสามารถรับประกาศนียบัตร อนุปริญญาหรือปริญญาบัตร หากปฏิบัติตามเงื่อนไขของหลักสูตรที่ผู้เรียนเข้าศึกษา รวมทั้งการเรียนแบบมหาวิทยาลัยแห่ง การเรียนรู้ (University of Choices) ที่ผู้เรียนสามารถเลือกวิชาโทข้ามศาสตร์วิชาได้โดยไม่มี ข้อกำหนด ซึ่งการเลือกวิชาโทจะทำได้เมื่อผู้เรียนศึกษาครบ 3 ภาคการศึกษาแล้วเท่านั้น และต้อง ทดสอบข้อสอบ GREATS เพื่อวัดทักษะที่จำเป็นสำหรับการทำงานและการใช้ชีวิต (มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2561)

สังเกตได้ว่ามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์มีการปรับปรุงรูปแบบการเรียนการสอนอย่าง สม่าเสมอ เช่นเดียวกับการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน อาทิ หลักสูตรควตรี-โท ที่ใช้ระยะเวลาในการศึกษาทั้งสิ้น 5 ปี แบ่งเป็นระดับปริญญาตรี 3.5 ปี และปริญญาโท 1.5 ปี (Plook TCAS, 2560) หรือหลักสูตรการเรียนแบบสองปริญญา (Double Degree) ซึ่งศึกษาใน ประเทศไทยเป็นเวลา 2 ปี และมหาวิทยาลัยต่างประเทศที่ทำ MOU² ร่วมกับคณะนั้น ๆ ในช่วง 2 ปีหลัง รวมทั้งหมด 4 ปี (aim, 2015; Campus-star. 2019; มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2562)

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ไม่หยุดการพัฒนาหลักสูตรไว้เพียงเท่านั้น แต่มีการพัฒนา มาอย่างต่อเนื่องกระทั่งพ.ศ.2563 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ประกาศรับนักศึกษาในหลักสูตรการเรียน การสอนที่สามารถตอบโจทย์ผู้เรียนได้อย่างลงตัว คือโครงการรับนักศึกษาแบบไม่สังกัดหลักสูตร: THAMMASAT FRONTIER SCHOOL ซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถค้นหาตนเองในช่วงปี การศึกษาที่หนึ่ง และเลือกเข้าสังกัดคณะต่าง ๆ ในช่วงปีการศึกษาที่สอง เพื่อให้ นักศึกษาสามารถ เข้าศึกษาในคณะที่ตนเองชอบอย่างแท้จริง พร้อมทั้งมีการออกแบบรูปแบบหลักสูตรที่เอื้อให้ผู้เรียน สามารถถึงศักยภาพของตนเองออกมาได้อย่างเต็มที่ ไม่จำกัดอิสระทางความคิด หรือความสามารถ ของผู้เรียน เนื่องจากผู้เรียนสามารถออกแบบหลักสูตรการเรียนของตนเองโดยไม่มีข้อจำกัดของ คณะที่ตนเองสังกัด รวมถึงการส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างสรรค์นวัตกรรมตลอดการศึกษา (มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2563)

² ข้อตกลงทางวิชาการระดับมหาวิทยาลัย หรือ บันทึกความเข้าใจ (Memorandum of Understanding: MOU) ที่จะให้ความร่วมมือทางวิชาการในด้านต่าง ๆ โดยมีระยะเวลาไม่เกิน 5 ปี (Office of International Affairs Thammasat University)

ภายหลังการประกาศโครงการรับนักศึกษาแบบไม่สังกัดหลักสูตร: THAMMASAT FRONTIER SCHOOL เว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษามีการประชาสัมพันธ์หลักสูตรเพื่อให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายรับรู้เกี่ยวกับหลักสูตรเปิดใหม่ของมหาวิทยาลัย ไม่ว่าจะเป็น เว็บไซต์เด็กดีที่เปิดมาในหัวข้อ “มธ. เปิดตัว “TU Frontier School” หลักสูตร ป.ตรี ไม่สังกัดคณะ เรียนสิ่งที่ใช่แบบไม่ตีกรอบ” เมื่อวันที่ 22 มกราคม พ.ศ.2563 หนึ่งวันต่อมา เดอะแมทเทอร์กล่าวในหัวข้อ “เรียนก่อน 3 เทอมแรก และเลือกคณะภายหลัง ‘Thammasat Frontier School’ หลักสูตรใหม่ ของ มธ. ที่ให้นักเรียนได้ค้นหาความชอบก่อน” และ Scholarship “ทำความรู้จัก ‘Thammasat Frontier School’ เรียนป.ตรีไม่เจาะจงหลักสูตร” รวมทั้งแอดมิชชั่นพรีเมียมที่นำเสนอในหัวข้อ “โครงการ Thammasat Frontier School ม.ธรรมศาสตร์ ปีการศึกษา 2563” เมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2563 การประชาสัมพันธ์หลักสูตรนี้เป็นไปในทิศทางเดียวกับการประชาสัมพันธ์หลักสูตรเปิดใหม่ของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ให้นักเรียนมัธยมปลายศึกษารับทราบข่าวสารต่าง ๆ อาทิ เมื่อวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2563 เว็บไซต์เด็กดีนำเสนอ “พามาดู 12 สาขาวิชาใหม่ ที่เปิดสอนในประเทศไทย ปี 62-63” หรือแคมป์สตาร์ “หลักสูตร/สาขาวิชาใหม่ จาก 5 มหาลัยไทย จบแล้วมีงานรองรับ” ในวันที่ 4 สิงหาคม 2563

สำหรับรูปแบบการเรียนการสอนหลักสูตรเปิดใหม่ต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ หรือมหาวิทยาลัยอื่น ๆ อาทิ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร หรือมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ยังคงเป็นการเรียนการสอนแบบสังกัดเข้าคณะสาขาต่าง ๆ ตั้งแต่ชั้นปีการศึกษาที่หนึ่ง สังเกตได้จากการระบุดุฒิการศึกษาพร้อมคณะ ซึ่งผู้เรียนจะทราบวุฒิการศึกษาตั้งแต่ก่อนเข้าศึกษาในหลักสูตรนั้น ๆ (Dek-d, 2019) แต่โครงการรับนักศึกษาแบบไม่สังกัดหลักสูตรมีรูปแบบการเรียนการสอนที่ฉีกออกไปจากหลักสูตรเดิม เนื่องจากผู้เรียนสามารถออกแบบสาขาการเรียนของตนเองได้ และไม่สังกัดคณะใดในช่วงปีการศึกษาแรก จึงเป็นที่น่าสนใจว่าโครงการนี้จะได้รับผลตอบรับจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายซึ่งเป็นผู้เรียนและผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นผู้สนับสนุนค่าใช้จ่ายให้แก่นักเรียนอย่างไร ผู้วิจัยจึงมุ่งศึกษาเกี่ยวกับการรับรู้ทัศนคติ และการตัดสินใจศึกษาหรือไม่ศึกษาต่อในโครงการรับนักศึกษาแบบไม่สังกัดหลักสูตร ในมุมมองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายและศึกษาเพิ่มเติมในส่วนของผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายว่า นักเรียนและผู้ปกครองมีการรับรู้เกี่ยวกับโครงการ THAMMASAT FRONTIER SCHOOL ที่เปิดปีนี้ปีแรกหรือไม่ มีการรับรู้ในด้านใดบ้าง มีทัศนคติต่อหลักสูตรในแง่บวกหรือแง่ลบ และมีปัจจัยใดบ้างที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อหรือไม่ศึกษาต่อในโครงการ THAMMASAT FRONTIER SCHOOL

ทบทวนวรรณกรรม

ในบททบทวนวรรณกรรมผู้วิจัยขอแบ่งหัวข้อออกเป็น 7 หัวข้อ คือ 1) วิวัฒนาการศึกษาประเทศไทย 2) โครงการรับนักเรียนแบบไม่สังกัดหลักสูตร: THAMMASAT FRONTIER SCHOOL 3) ระบบการคัดเลือกนักเรียนเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา 4) แนวคิดการรับรู้ 5) แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ 6) การศึกษา: มุมมองสังคมวิทยาการศึกษา และ 7) งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วิวัฒนาการการศึกษาประเทศไทย

เมื่อสมัยสุโขทัย (พ.ศ.1800-1981) ถึงรัชกาลที่ 2 (พ.ศ.2352-2367) การศึกษาของประชาชนถูกผูกติดอยู่กับสถาบันศาสนา สถานศึกษาคือพื้นที่ภายในวัด วิชาเรียนส่วนใหญ่เป็นไปในแนวทางธรรมะ ผู้ให้ความรู้คือพรหมณ์ พระภิกษุ และนักปราชญ์ราชบัณฑิต ส่วนวิชาชีพเป็นการเรียนรู้จากสมาชิกในครอบครัว ขณะที่สมัยอยุธยาการศึกษาจะได้รับผ่านการบวชเรียน โดยมุ่งสอนเรื่องการอ่าน การเขียน วิชาคำนวณ และศีลธรรม เพื่อใช้ในการดำรงชีวิตประจำวัน (วรฎุรยา หุ่นเจริญ, 2545, น. 10-13)

ต่อมารัชกาลที่ 3 (พ.ศ.2367-2394) ช่วง พ.ศ.2371 ผู้เผยแพร่ศาสนาตะวันตกเดินทางเข้ามาประเทศไทยเพื่อเผยแพร่ศาสนา พร้อมกับภาษาและวิทยาการต่าง ๆ ในรัชกาลที่ 4 (พ.ศ.2394-2411) พระมหากษัตริย์ริเริ่มจัดตั้งโรงเรียนแบบตะวันตกขึ้น โดยให้ความสำคัญกับพัฒนาการด้านร่างกายและสติปัญญา (วรฎุรยา หุ่นเจริญ, 2545, น. 13-16) สำหรับการเรียนการสอนไม่มีรูปแบบที่แน่นอน เพราะต้องการให้ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านและการเขียน มีวิชาชีพ และมีศิลปะป้องกันตัวเท่านั้น (ปรีดี พนมยงค์ และภักดี โพธิ์สิงห์, น. 116) เมื่อมาถึงสมัยรัชกาลที่ 5 (พ.ศ.2411-2453) การศึกษามีการจัดตั้งกระทรวงเพื่อรับผิดชอบโดยตรง มีการสนับสนุนให้จัดตั้งโรงเรียนเพิ่มมากขึ้น และขยายโอกาสทางการศึกษาไปสู่ประชาชน แต่วัดยังคงเป็นศูนย์กลางในการเผยแพร่ความรู้ ขณะเดียวกันมิชชันนารีก็มีการจัดตั้งโรงเรียนให้ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าศึกษาได้เช่นกัน การศึกษาในช่วงนี้จึงเป็นไปเพื่อผลิตบุคคลเข้ารับราชการ ต่อมาในรัชกาลที่ 6 (พ.ศ.2453-2468) แต่ละกระทรวงมีการแบ่งหน้าที่อย่างชัดเจน และสนับสนุนเรื่องการสร้างโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งขยายระดับการศึกษาจนถึงระดับมหาวิทยาลัย ขณะที่การศึกษาเริ่มหันมาผลิตบุคลากรด้านอาชีพแทนการผลิตบุคคลเพื่อเข้ารับราชการ (วรฎุรยา หุ่นเจริญ, 2545, น. 20-29)

เมื่อเข้าสู่การปกครองด้วยระบอบรัฐธรรมนูญ (พ.ศ. 2475-ปัจจุบัน) ช่วง พ.ศ. 2475 การเรียนการสอนระดับมัธยมตอนปลายมีการแบ่งระหว่างสายสามัญและสายอาชีพอย่างชัดเจน เพราะต้องการให้ประชาชนเข้าศึกษาตามอัธยาศัยของตน แต่ผู้ที่มีสิทธิ์เข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาต้องเป็นผู้ที่เรียนสายสามัญในระดับมัธยมปลายเท่านั้น ซึ่งการตัดสินใจเรียนต่อ

ระดับอุดมศึกษาหรือไม่นั้นขึ้นอยู่กับกำลังทรัพย์และสติปัญญาของผู้เรียน (สัญญา รัตนวรารักษ์, น. 13-15) ต่อมาพ.ศ.2535 มีการปรับปรุงแผนการศึกษาชาติเพื่อให้ระบบการศึกษาสามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงในสังคมไทยได้ทันทั่วทั้ง โดยมุ่งการพัฒนาทั้งหมด 4 ด้าน คือ ปัญญา จิตใจ ร่างกาย และสังคม รวมทั้งความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ (ปริยาภรณ์ ตั้งคุณานันต์, 2559, น. 1) พ.ศ.2540 กระแสโลกาภิวัตน์เข้าสู่ประเทศไทย ข้อมูลข่าวสารมีมากมาย ประชาชนอาจถูกเอาเปรียบจากความรู้เท่าทันคน พร้อมกับการแข่งขันที่ค่อนข้างสูง ทำให้เกิดการวางยุทธศาสตร์ 4 ชั้น คือ จุดประกาย ขยายความคิด พิชิตความเปลี่ยนแปลง และออกแรงผลักดันสู่ความสำเร็จ เพื่อให้กลายเป็นสังคมแห่งปัญญาและการเรียนรู้ ต่อมา พ.ศ.2542 คณะกรรมการศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์ ผลักดันให้องค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาชน ร่วมพลังเพื่อผ่านพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ.2542 ซึ่งมีจุดประสงค์เพื่อให้ทุกคนมีสิทธิและโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพเท่าเทียมกันตลอดชีวิต โดยผู้เรียนไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายสำหรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี (ปริยาภรณ์ ตั้งคุณานันต์, 2559, น. 1-2)

กล่าวได้ว่าการศึกษาของประเทศไทยในอดีตก่อนมีการจัดตั้งโรงเรียน การศึกษาของประชาชนถูกผูกติดอยู่กับวัด การเรียนการสอนเป็นไปเพื่อให้ประชาชนมีความสามารถในการอ่านและการเขียน รวมทั้งการคำนวณ เพื่อนำมาใช้ในการดำรงชีวิตประจำวัน สำหรับวิชาชีพจะเป็นการเรียนรู้จากสมาชิกในครอบครัว เมื่อเริ่มมีการจัดตั้งโรงเรียนมากขึ้น ทำให้ประชาชนมีโอกาสทางการศึกษาเพิ่มมากขึ้น แม้ในช่วงแรกการเรียนการสอนยังคงไม่มีรูปแบบที่ชัดเจน แต่การศึกษาของประเทศไทยก็มีการปรับปรุงและพัฒนาอย่างสม่ำเสมอ

จากการทบทวนหลักสูตรต่าง ๆ ของหลากหลายมหาวิทยาลัย ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้คือปริญญาสามารถแบ่งออกเป็น 3 ประเภทคือ ศิลปศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Arts) วิทยาศาสตร์บัณฑิต (Bachelor of Science) และปริญญาตามชื่อศาสตร์ (กระทรวงการศึกษาดิจิทัล, 2559) ตามด้วยชื่อคณะหรือวิชาเอกที่ตนเรียน หากผู้เรียนเรียนวิชาโทครบตามข้อกำหนดของมหาวิทยาลัย จึงมีชื่อของสาขาวิชาโทที่ตนเรียนร่วมด้วย สำหรับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรส่วนใหญ่มักเป็นการสร้างขึ้นเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต หรือวิชาชีพที่ยังขาดแคลนบุคลากร ส่วนการบริหารมักเป็นการบริหารจัดการของผู้บริหาร คณาจารย์ และเจ้าหน้าที่ ภายในคณะ หรือสาขาต่าง ๆ รูปแบบการเรียนการสอนของคณะที่เปิดมาตั้งแต่อดีตล้วนแล้วแต่เป็นการเรียนการสอนแบบทั่วไป คือเรียนตามรายวิชาที่คณะกำหนด หรือมีการบูรณาการในบางรายวิชาตามการจัดการของคณะที่ตนสังกัด แต่คณะที่เปิดหลักสูตรใหม่เริ่มมีการบูรณาการเรียนการสอนใหม่ ๆ เพิ่มขึ้น อาทิ การเรียนแบบชุดวิชา (Modular-based) และสุดท้ายนี้เกณฑ์การรับสมัครนักศึกษา รวมถึงค่าใช้จ่ายจะเป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัยที่ผู้เรียนสังกัด

โครงการรับนักศึกษาปริญญาตรีแบบไม่สังกัดหลักสูตร: หลักสูตร THAMMASAT FRONTIER SCHOOL

โครงการรับนักศึกษาปริญญาตรีแบบไม่สังกัดหลักสูตร: หลักสูตร THAMMASAT FRONTIER SCHOOL ได้รับมติเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เมื่อวันที่ 29 ตุลาคม พ.ศ.2561 ซึ่งเป็นการประชุมครั้งที่ 10/2561 และเริ่มจัดการเรียนการสอนครั้งแรกในการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2563 โดยมีชื่อปริญญาภาษาไทย: ปริญญาธรรมศาสตร์บัณฑิต (สาขาเป็นไปตามผู้เรียนออกแบบ) จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้บัณฑิตมีสมรรถนะแห่งอนาคต เพิ่มอัตราการจ้างงาน ช่วยให้นักศึกษาสามารถเรียนรู้ในสิ่งที่ตนเองสนใจ สามารถปลดปล่อยความคิดได้อย่างอิสระ เพื่อกระตุ้นให้มีจินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ และสามารถสร้างนวัตกรรมหรือเป็นผู้คิดค้นนวัตกรรมใหม่ ๆ ได้ (มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2563)

สำหรับการบริหารจัดการโครงการ ตัวแทนของทุกหลักสูตรที่เข้าร่วมโครงการจะเป็นผู้ดูแลกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้น อาทิ การค้นหาเป้าหมายชีวิต การวางแผนพัฒนาตนเอง การปฐมนิเทศก่อนเริ่มเรียนและการแนะนำหลักสูตรก่อนจบภาคการศึกษาที่ 3 รวมทั้งการจัดให้นักศึกษา 10 คน มีอาจารย์ที่ปรึกษาดูแล 1 ท่าน เพื่อให้คำปรึกษาในการเลือกวิชาเรียนและชีวิตภายในมหาวิทยาลัยอย่างใกล้ชิด ไม่เพียงเท่านั้นผู้เรียนสามารถติดต่อขอความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ทุกคณะที่เข้าร่วมโครงการ ในส่วนรูปแบบการเรียนการสอน เป็นไปในรูปแบบของการสร้างสรรค์ตลอดหลักสูตร ผู้เรียนสามารถออกแบบหลักสูตรได้ด้วยตนเอง (Self-designed Curriculum) มีการเรียนเป็นลักษณะชุดวิชา (Concentration) ชุดละประมาณ 15 หน่วยกิต โดยจำนวนหน่วยกิตมีความสอดคล้องกับเกณฑ์ของชุดวิชาโท ในหนึ่งชุดวิชาวิชาเนื้อหาการเรียนจะมีผลลัพธ์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกัน ภายหลังการเรียนครบหนึ่งชุดวิชาจะมีการประเมินสมรรถนะของผู้เรียน เพื่อตรวจสอบว่าผู้เรียนมีสมรรถนะตามบทบาทหน้าที่ (Functional Competency)³ ได้อยู่ในระดับใด (มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2563)

หลักสูตร THAMMASAT FRONTIER SCHOOL มีคณะที่เข้าร่วมหลักสูตรจำนวน 9 คณะ คือ คณะนิติศาสตร์ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี คณะรัฐศาสตร์ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ คณะวารสารศาสตร์และการสื่อสารมวลชน คณะวิทยาการการเรียนรู้และศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยสหวิทยาการ และคณะสาธารณสุขศาสตร์ (มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2563)

³ หมายถึง ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่บุคลากรจำเป็นต้องมี เพื่อใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ (KMTEAMDCA Airport)

การรับนักศึกษาเข้าศึกษาสังกัดในแต่ละคณะผู้เรียนสามารถแสดงความจำนงเพื่อเลือกคณะหรือหลักสูตรที่สนใจสำหรับการเข้าศึกษาในภาคเรียนที่ 3 โดยเงื่อนไขการรับนักศึกษาเข้าสังกัดคณะหรือหลักสูตรต่าง ๆ รวมทั้งค่าธรรมเนียมการศึกษาจะเป็นไปตามประกาศมหาวิทยาลัย เรื่อง การรับสมัครคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ระดับปริญญาตรี โครงการ THAMMASAT FRONTIER SCHOOL ประจำปีการศึกษา 2563 รอบที่ 3 ADMISSION 1 และรอบที่ 4 ADMISSION 2 (มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2563)

ระบบการคัดเลือกนักเรียนเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

ระบบการคัดเลือกนักเข้าศึกษาโดยทั่วไป มีการเปลี่ยนแปลงร่วม 5 ครั้ง ระบบการคัดเลือกนักเรียนครั้งแรก คือระบบการสอบ Entrance ระยะที่ 1 (พ.ศ.2516-2542) เป็นการสอบครั้งเดียว จัดสอบปีละ 1 ครั้ง นักเรียนต้องเลือกคณะและมหาวิทยาลัยตั้งแต่ช่วงการสมัครสอบ ทำให้นักเรียนมีความเครียด และกดดันเป็นอย่างมาก เพราะหาไม่มีโอกาสในการแก้ตัว นักเรียนจึงเลือกทุ่มเทให้กับการสอบเอนทรานซ์มากกว่าการศึกษาในโรงเรียน (พัฒนรัชต์ พักจันทร์, 2019, น. 120) ระบบการรับนักเรียนจึงมีการปรับเปลี่ยนใหม่ แต่คงชื่อเดิมไว้คือระบบการสอบ Entrance ระยะที่ 2 (พ.ศ.2543-2548) ระบบนี้ทำให้ปัญหาเดิมหมดไปแต่กลับสร้างปัญหาใหม่คือการป้อนเนื้อหาการเรียนการสอนจาก 3 ปี ลดลงเหลือเพียง 2 ปี เพื่อให้นักเรียนสามารถทำข้อสอบในการสอบครั้งแรกได้ และการเรียนกวดวิชาอย่างหนักหน่วงของนักเรียน ทำให้นักเรียนมีพื้นฐานความรู้ที่ไม่แข็งแรงและไม่มีเวลาพักผ่อน (พัฒนรัชต์ พักจันทร์, 2019, น. 120)

ต่อมาพ.ศ.2549 ระบบการรับสมัครนักเรียนเปลี่ยนเป็นระบบ Admission ระยะที่ 1 (พ.ศ.2549-2552) โดยยกเลิกระบบการสอบเอนทรานซ์ มาเป็นระบบแอดมิชชันแทน และเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบในการคัดเลือก แต่ปัญหาเดิม ๆ ยังคงเกิดขึ้นพร้อมกับปัญหาใหม่ ๆ ที่เพิ่มเข้ามา อาทิ ความเครียดของนักเรียน ความไม่ยุติธรรมของโรงเรียนที่มีมาตรฐานการให้คะแนนไม่เท่ากัน เห็นได้จากการปล่อยเกรดให้นักเรียนมีเกรดเฉลี่ยสูง ๆ ของบางโรงเรียน รวมทั้งมหาวิทยาลัยได้รับนักศึกษาที่มีความรู้ไม่ตรงกับคณะที่ผู้เรียนเข้าศึกษา (พัฒนรัชต์ พักจันทร์, 2019, น.121) สังเกตได้ว่าปัญหาการคัดเลือกนักเรียนของส่วนกลางมิให้เห็นอยู่สม่ำเสมอ มหาวิทยาลัยจึงเปิดรับสมัครและคัดเลือกนักศึกษาใหม่โดยตรง หรือเรียกว่า “การรับตรง” โดยเปิดให้นักเรียนสมัครก่อนที่จะมีการคัดเลือกของส่วนกลาง เพื่อค้นหาผู้ที่มีความรู้ความสามารถและนักเรียนที่ตรงกับความต้องการของมหาวิทยาลัย (พัฒนรัชต์ พักจันทร์, 2019, น.123)

ภายในระยะเวลา 3 ปี ระบบ Admission ระยะที่ 1 ถูกเปลี่ยนเป็นระบบ Admission ระยะที่ 2 (พ.ศ.2553-2560) พร้อมกับการเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบการยื่นคะแนน และน้ำหนักในการคำนวณคะแนน คือ คะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรมัธยมปลาย (GPAX) 20%,

การทดสอบทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือ “O-NET” 30%, ข้อสอบความถนัดทั่วไป หรือเรียกว่า “GAT” (General Aptitude Test) 10-50% และข้อสอบความถนัดทางวิชาการและวิชาชีพ หรือเรียกว่า “PAT” (Professional and Academic Aptitude Test) 0-40% โดย “GAT” และ “PAT” มีการจัดสอบมากกว่า 1 ครั้งต่อปี (พัฒนรัชต์ พักจันทร์, 2019, น. 122) พ.ศ.2555 ส่วนกลางเพิ่มการจัดสอบ “วิชาสามัญ” เข้ามาในระบบ โดยช่วงแรกเป็น 7 วิชาสามัญ คือ วิชาภาษาไทย สังคมศึกษา ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ ฟิสิกส์ เคมี ชีวะ และเพิ่มวิชาคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์สำหรับผู้เรียนสายศิลป์เข้ามาเป็น 9 วิชาสามัญ ในพ.ศ.2559 (พัฒนรัชต์ พักจันทร์, 2019, น. 123) แม้ว่าองค์ประกอบการยื่นคะแนนจะมีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม และเพิ่มจำนวนการจัดสอบ เพื่อลดความเครียดและความกดดันให้นักเรียนแต่ปัญหาเดิม ๆ ยังคงมีอยู่ อาทิ ความไม่ยุติธรรมเรื่องเกรดที่นักเรียนได้รับ หรือการที่มหาวิทยาลัยได้รับนักศึกษาที่มีความรู้ไม่ตรงกับคณะที่ตนเรียน (พัฒนรัชต์ พักจันทร์, 2019, น. 122)

กระทั่ง พ.ศ.2561 สถาบันทดสอบการศึกษาแห่งชาติ หรือ สทศ. ทำการเปลี่ยนระบบการรับนักศึกษาใหม่อีกครั้งเป็น TCAS (Thai University Central Admission System) โดยมีที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย หรือ ทปอ. เป็นหน่วยงานในการจัดระเบียบต่าง ๆ และมอบสิทธิ์ในการยืนยันเข้าศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัยเพียง 1 สิทธิ์ต่อคน (พัฒนรัชต์ พักจันทร์, 2019, น. 122) แม้ระบบนี้จะมีการรับสมัครทั้งหมด 5 รอบ (ที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย, 2563) ดังนี้

รอบที่ 1 การยื่นแฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio) นักเรียนไม่ต้องสอบข้อเขียนหรือข้อสอบของส่วนกลาง แต่เป็นการวัดผลงาน กิจกรรมต่าง ๆ ที่นักเรียนเคยทำมาหรือความสามารถพิเศษของนักเรียน โดยส่งแฟ้มสะสมผลงานให้กับมหาวิทยาลัยโดยตรง ทำให้การรับสมัครรอบนี้เป็นการมุ่งรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษมากกว่านักเรียนทั่วไป

รอบที่ 2 การรับนักเรียนแบบโควตา ผ่านการสอบข้อเขียนหรือปฏิบัติ เป็นรอบที่เหมาะสมกับนักเรียนที่อยู่ในเขตหรือภาค โรงเรียนเครือข่าย โครงการความสามารถพิเศษ หรือเขตพิเศษของประเทศเท่านั้น โดยใช้ความรู้ ความสามารถของตนเองในการสอบข้อเขียนหรือภาคปฏิบัติของมหาวิทยาลัย หรือมหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้มีการคิดคะแนนข้อสอบส่วนกลางร่วมด้วยก็ได้

รอบที่ 3 การรับแบบแอดมิชชัน 1 (Admission 1) หรือการรับตรงร่วมกัน เป็นรอบที่เปิดให้กับนักเรียนที่ต้องการสมัครในโครงการกลุ่มสถาบันแพทยศาสตร์แห่งประเทศไทยหรือ “กสพท.” นักเรียนโครงการอื่น ๆ และนักเรียนทั่วไป ผ่านระบบของส่วนกลาง นักเรียนสามารถเรียงลำดับสาขาที่ต้องการสูงสุดได้ 6 สาขา โดยรวมสาขาทั้งในและนอกกลุ่มสถาบันแพทยศาสตร์

แห่งประเทศไทย ในส่วนการรับสมัครคะแนนส่วนใหญ่มักเป็นการยื่นคะแนนตามที่คณะหรือสาขาที่มหาวิทยาลัยกำหนด

รอบที่ 4 การรับแบบแอดมิชชัน 2 (Admission 2) หรือการรับกลางร่วมกัน รอบนี้ นักเรียนทั่วประเทศ สามารถยื่นคะแนนและเลือกสาขาที่ตนเองต้องการโดยเรียงลำดับได้ทั้งหมด 4 ลำดับ ในส่วนน้ำหนักคะแนนของวิชาต่าง ๆ จะเป็นไปตามประกาศของที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย ซึ่งต้องแจ้งล่วงหน้าอย่างน้อย 3 ปี ผ่านระบบของส่วนกลาง

รอบที่ 5 การรับตรงอิสระ (Direct Admission) รอบนี้มหาวิทยาลัยจะเป็นผู้จัดการทั้งหมด ตั้งแต่การรับสมัคร การประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิ์สัมภาษณ์ และการรับนักเรียนเข้าศึกษา โดยมีกลุ่มผู้สมัครคือนักเรียนทั่วไป สำหรับเกณฑ์การรับนักศึกษาจะเป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัยนั้น ๆ และมหาวิทยาลัยสามารถจัดสอบเพิ่มเติมได้ หากนักเรียนไม่มีคะแนนในรายวิชาที่คณะต้องการ

เห็นได้ชัดว่าประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงระบบการคัดเลือกนักเรียนเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเสมอมา เพื่อปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ การเปลี่ยนแปลงในแต่ละครั้งมีทั้งที่สามารถแก้ไขปัญหาที่มีอยู่เดิมและไม่สามารถแก้ไขปัญหาเดิมได้ ขณะเดียวกันก็ได้ก่อให้เกิดปัญหาใหม่ ๆ ซึ่งส่งผลกระทบต่อทั้งนักเรียนและมหาวิทยาลัย อาจกล่าวได้ว่าเป็นการแก้ไขปัญหาแบบลูกโซ่ เมื่อแก้ไขปัญหาหนึ่งได้ ก็พบกับปัญหาใหม่และต้องแก้ไขต่อไปเรื่อย ๆ

แนวคิดการรับรู้

แนวคิดการรับรู้เป็นกระบวนการที่มนุษย์ได้รับการกระตุ้นจากสิ่ง ๆ หนึ่ง และตีความจัดระเบียบข้อมูล รวมทั้งสรุปออกมาโดยใช้ภูมิหลังของตนในการสร้างความหมายให้กับสิ่งต่าง ๆ (เวินา พิงวิวัฒน์นิกุล, 2549 และลักขณา ศรีวิวัฒน์, 2549 อ้างถึงใน ปฐมพงศ์ รัตนโกศัย, 2559, น. 102-103) โดยปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ คือ ผู้รับรู้ เป้าหมาย และสถานการณ์ (พรชัย ลิขิตธรรมโรจน์, 2558 อ้างถึงใน จันทร์จิรา สมะแอ, 2562, น. 15-16) ขณะที่สิทธิโชค วรานุสันติกุล (2524 อ้างถึงใน ชญาดา ทรัพย์เกิด, 2558, น. 11-12) อธิบายว่าเป็นความต้องการของมนุษย์ ประสบการณ์ การเตรียมตัวไว้ก่อน บุคลิกภาพ ทัศนคติ ตำแหน่งทางสังคม วัฒนธรรม และสภาพอารมณ์ ปัจจัยเหล่านี้ล้วนขึ้นอยู่กับว่าต้องการใช้การแบ่งแบบใดเป็นเกณฑ์ในการศึกษา หรือจะเป็นการรวมหลากหลายแนวคิดเข้าด้วยกัน

แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ

แนวคิดทัศนคติเป็นการตัดสินใจ โดยใช้ความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึกไม่ว่าจะเป็นด้านบวกหรือลบ และแสดงออกมาในรูปแบบของพฤติกรรม เมื่อบุคคลได้ตัดสินใจแล้ว (Robbins,

2001 และอนันต์ชน คงจันทร์, 2545 อ้างถึงใน ชิดชนก ทองไทย, 2556, น.20-21) โดยงานศึกษาวิจัยชิ้นนี้ได้นำองค์ประกอบของทัศนคติแบบ 3 องค์ประกอบ มาสร้างเป็นกรอบแนวคิด คือ องค์ประกอบด้านความรู้ (Cognitive Component) หรือความเชื่อของบุคคลต่อสิ่งต่าง ๆ องค์ประกอบด้านความรู้สึก (Affective Component) หรือความรู้สึกที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ ซึ่งจะแตกต่างกันไปตามบุคลิกภาพของแต่ละบุคคล และองค์ประกอบทางพฤติกรรม (Behavioral Component) หรือการแสดงพฤติกรรมของบุคคล โดยขึ้นอยู่กับความรู้ ความคิด และความรู้สึก

การศึกษา: มุมมองสังคมวิทยาการศึกษา

สังคมวิทยาการศึกษาเป็นการศึกษาการปะทะสังสรรค์ของบุคคลกับสิ่งแวดล้อมทางวัฒนธรรมและสังคม โดยนำศาสตร์ที่ผสมผสานระหว่างสังคมวิทยาและการศึกษามาใช้ในศึกษาวิจัย (Francis J. Brown และ E. Goerge Payme อ้างถึงใน ชนิตา รัชพลเมือง, 2525, น. 13) แต่เมื่อมองกลับไปยังจุดเริ่มต้นของสังคมวิทยาการศึกษาจะพบว่า “Sociology of Education” ถูกพัฒนามาจาก “Educational Sociology” จนกลายเป็นการวิเคราะห์สถาบันการศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสังคมวิทยา โดยให้ความสำคัญกับการศึกษาวิจัย และการวิเคราะห์ทางสังคมภายในสถาบันการศึกษา (ถาวร เกิดเกียรติพงศ์ และ วราคม ที่สุกษะ, 2522, น. 94) รวมทั้งการศึกษาปรากฏการณ์ทางการศึกษาผ่านรูปแบบทางสังคมวิทยา เพราะ Sociology of Education มีรากฐานมาจากสังคมวิทยา (ชนิตา รัชพลเมือง, 2525, น. 18)

งานศึกษาวิจัยชิ้นนี้จึงให้ความสำคัญกับสถาบันครอบครัว เพราะเป็นสถานที่แห่งแรกในการอบรม สั่งสอน ชี้นำ เป็นแบบอย่าง และหล่อหลอมความคิด ความรู้สึก พฤติกรรม รวมถึงบุคลิกภาพ ล้วนขึ้นอยู่กับครอบครัว เนื่องจากครอบครัวเป็นคนกลุ่มแรกที่เด็กพบเจอและมีความสนิทสนม รวมทั้งมีการปะทะสังสรรค์มากที่สุด ทำให้เด็กเลือกที่จะเลียนแบบสมาชิกในครอบครัว (ถาวร เกิดเกียรติพงศ์ และ วราคม ที่สุกษะ, 2522, น. 126-133) และอีกหนึ่งส่วนสำคัญคือชนชั้นทางสังคมที่แบ่งประชากรในสังคมตามอำนาจทางเศรษฐกิจ อำนาจทางสังคมหรือสถานภาพทางสังคม และอำนาจทางการเมือง ตามแนวคิดของแม็กซ์ เวเบอร์ (ชนิตา รัชพลเมือง, 2525, น. 126-127)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นเครื่องมือในการพัฒนากรอบแนวคิดและแบบสอบถาม ผู้วิจัยจึงเลือกทบทวนงานวิจัยของนราธิง ศรีธัญภัทรธร ศึกษา “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรี คณะบัญชี มหาวิทยาลัยเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร” มีปัจจัยภูมิหลังคือ เพศ อายุ ภูมิฐานะของนักศึกษา อาชีพของผู้ปกครอง และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครอง ล้วนมีผลต่อปัจจัยการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับปีพม่า วิชิตะกุล ที่ศึกษาเกี่ยวกับ “ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าศึกษาต่อ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี” ได้มีการเพิ่มสถานศึกษา และผลการเรียนเข้ามาแต่ตัวแปรทั้งสองที่แตกต่างกลับไม่มีผลต่อการเข้าศึกษาต่อ ขณะที่งานศึกษาเกี่ยวกับผู้ปกครอง ผู้วิจัยเลือก “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในโรงเรียนโสตศึกษาญณ์ เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร” ของกาญจนา มักเขียว ซึ่งมีภูมิหลังส่วนบุคคล คือ เพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ระดับการศึกษาสูงสุด ความสัมพันธ์กับเด็กนักเรียน จำนวนเด็กนักเรียนที่มีภาวะดูแล โดยปัจจัยด้านเพศและรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่ต่างกันมีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาที่ต่างกัน

สังเกตได้ว่างานวิจัยทั้ง 3 ชิ้นสะท้อนให้เห็นถึงความแตกต่างด้านปัจจัยภูมิหลังของนักศึกษาและผู้ปกครอง พร้อมทั้งผลลัพธ์ภายหลังการวิเคราะห์ทางสถิติ แต่งานศึกษาวิจัยชิ้นนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายและศึกษาเพิ่มเติมในส่วนของผู้ปกครองนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมุ่งศึกษาเกี่ยวกับการรับรู้ทัศนคติ รวมถึงการตัดสินใจศึกษาหรือไม่ศึกษาต่อในหลักสูตร THAMMASAT FRONTIER SCHOOL สำหรับงานวิจัยชิ้นนี้ผู้วิจัยขอเรียกโครงการรับนักศึกษาปริญญาตรีแบบไม่สังกัดหลักสูตร เป็นหลักสูตร THAMMASAT FRONTIER SCHOOL

ระเบียบวิธีวิจัย

งานศึกษาวิจัยชิ้นนี้ผู้วิจัยใช้การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยสูตร W.G. Cochran (1953) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% มีค่าความคลาดเคลื่อนอยู่ที่ $\pm 5\%$ กลุ่มตัวอย่างหรือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจึงมีจำนวนทั้งหมด 385 คน สำหรับวิธีการสุ่มตัวอย่างเป็นแบบไม่อาศัยความน่าจะเป็น (Non-probability Sampling) ด้วยการใช้ความสมัครใจ หรืออาสาสมัคร (Volunteer Sampling) ผ่านการส่งลิงค์แบบสอบถามให้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในแอปพลิเคชันฮิมาบู (Himabu) และกลุ่มเฟซบุ๊ก “TCAS 64” ทำให้ผู้วิจัยได้รับการตอบกลับจากกูเกิลฟอร์ม (google form) เป็นจำนวนทั้งหมด 450 คน ขณะที่ ส่วนของผู้ปกครองซึ่งเป็นการศึกษาเพิ่มเติมได้รับการตอบกลับจำนวน 62 คนผนวกกับการสัมภาษณ์ผู้ปกครองเพิ่มเติมจำนวน 3 คน เพื่อประกอบการทำความเข้าใจเกี่ยวกับการรับรู้ทัศนคติ และการตัดสินใจศึกษาต่อหรือไม่ศึกษาต่อในหลักสูตร THAMMASAT FRONTIER SCHOOL เพิ่มเติม

การรับรู้เกี่ยวกับหลักสูตร THAMMASAT FRONTIER SCHOOL

ตาราง 1 การรับรู้เกี่ยวกับหลักสูตร THAMMASAT FRONTIER SCHOOL

การรับรู้เกี่ยวกับหลักสูตร THAMMASAT FRONTIER SCHOOL		รับรู้	ไม่รับรู้
นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย	จำนวน	246	203
	ร้อยละ	54.7	45.1
ผู้ปกครอง	จำนวน	38	23
	ร้อยละ	61.3	37.1

จากการศึกษาพบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายรู้จักหลักสูตร THAMMASAT FRONTIER SCHOOL ร้อยละ 54.7 นักเรียนที่ไม่รู้จักคิดเป็นร้อยละ 45.1 เห็นได้ว่านักเรียนที่รู้จักและไม่รู้จักหลักสูตรนี้มีความแตกต่างเพียง ร้อยละ 9.6 เท่านั้น สำหรับการรับรู้ของนักเรียนส่วนใหญ่คือ การรับรู้ในด้านการรับสมัครนักเรียน-นักศึกษา รองลงมาเป็นด้านวัตถุประสงค์ รูปแบบการเรียนการสอน และค่าใช้จ่ายตามลำดับ สะท้อนให้เห็นว่านักเรียนมัธยมปลายที่ต้องเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาได้รับการกระตุ้นจากสถานการณ์และตำแหน่งทางสังคมให้ต้องศึกษา คณะหรือหลักสูตรของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ สำหรับการรับรู้ด้านอื่น ๆ อาจขึ้นอยู่กับทัศนคติของแต่ละบุคคล ว่าต้องการรับรู้ต่อหรือไม่ (วิณา พิงวิวัฒน์นิกุล, 2549 อ้างถึงใน ปฐมพงศ์ รัตนโกศัย, 2559, น.103; ชญาดา ทรัพย์เกิด, 2558, น.11-12) สอดคล้องกับผู้ปกครองที่รู้จักหลักสูตร THAMMASAT FRONTIER SCHOOL คิดเป็นร้อยละ 61.3 และผู้ปกครองที่ไม่รู้จักหลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 37.1 โดยมีการรับรู้ในด้านการรับสมัครนักเรียน-นักศึกษาสูงที่สุด วัตถุประสงค์การศึกษา ค่าใช้จ่าย และรูปแบบการเรียนการสอนตามลำดับ สะท้อนให้เห็นว่าผู้ปกครองให้ความสำคัญกับค่าใช้จ่าย มากกว่ารูปแบบการเรียนการสอนที่นักเรียนให้ความสำคัญมากกว่าค่าใช้จ่าย อาจเป็นเพราะผู้ปกครองต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ของนักเรียนประกอบกับสถานภาพทางเศรษฐกิจที่ผู้ปกครองต้องคำนึงถึงว่าตนมีความสามารถสูญเสียให้บุตรตนเองเรียนจนจบได้หรือไม่

ทัศนคติที่มีต่อหลักสูตร THAMMASAT FRONTIER SCHOOL

จากการศึกษาพบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายและผู้ปกครองมีทัศนคติเป็นไปในทิศทางเดียวกันคือเห็นด้วยกับการรับสมัครนักเรียน-นักศึกษาสูงที่สุด รูปแบบการเรียนการสอน วัตถุประสงค์ และค่าใช้จ่าย รองลงมาตามลำดับ โดยรูปแบบการเรียนการสอนขึ้นมาเป็นอันดับสอง แทนวัตถุประสงค์ที่นักเรียนมีการรับรู้มากกว่า สะท้อนให้เห็นว่าแม้จะรับรู้ในเรื่องวัตถุประสงค์มากกว่าแต่ไม่จำเป็นว่าต้องมีทัศนคติในแง่บวกเช่นเดียวกับการรับรู้ เพราะในขั้นนี้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ และแสดงออกมาเป็นทัศนคติว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย (วิณา พิงวิวัฒน์นิกุล, 2549)

และลักษณะ สรีรวิวัฒน์, 2549 อ้างถึงใน ปฐมพงศ์ รัตนโกศัย, 2559, น. 102-103) ขณะเดียวกันจากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการท่านหนึ่งพบว่าไม่เห็นด้วยกับหลักสูตรนี้ เนื่องจากเป็นการเรียนที่ค่อนข้างเสียเวลา ควรนำเวลาไปเรียนในสายวิชาชีพ หรือคณะที่เฉพาะเจาะจงตั้งแต่ต้นจะเป็นการดีกว่า เห็นได้ชัดว่าสถาบันครอบครัวมีผลต่อการได้ศึกษาต่อหรือไม่ได้ศึกษาต่อในหลักสูตรนี้ของนักเรียน ขณะที่ผู้ประกอบการ 2 ท่านที่เห็นด้วยกับหลักสูตรนี้กลับมีความคิดเห็นไม่ตรงกันในเรื่องเกรดเฉลี่ยสะสมของการรับนักเรียนที่มีทั้งให้เลื่อนเป็น 3.00 และลดลงมาเป็น 2.50

การตัดสินใจเข้าศึกษาหรือไม่เข้าศึกษาในหลักสูตร THAMMASAT FRONTIER SCHOOL

ตาราง 2 ตารางการตัดสินใจเข้าศึกษาหรือไม่เข้าศึกษาในหลักสูตร THAMMASAT FRONTIER SCHOOL

การตัดสินใจเข้าศึกษาหรือไม่เข้าศึกษาในหลักสูตร THAMMASAT FRONTIER SCHOOL		ศึกษาต่อ	ไม่ศึกษาต่อ
นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย	จำนวน	263	187
	ร้อยละ	58.4	41.6
ผู้ประกอบการ	จำนวน	40	21
	ร้อยละ	64.5	33.9

จากการศึกษาพบว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายตัดสินใจศึกษาต่อในหลักสูตร THAMMASAT FRONTIER SCHOOL ร้อยละ 58.4 และตัดสินใจไม่ศึกษาต่อคิดเป็นร้อยละ 41.6 ซึ่งมีความแตกต่างกันร้อยละ 16.8 เมื่อเทียบอัตราร้อยละกับการรู้จักหรือไม่รู้จักรักหลักสูตรพบว่าผู้ที่ไม่รู้จักหลักสูตร THAMMASAT FRONTIER SCHOOL ตัดสินใจเข้าศึกษาเพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 3.7 เช่นเดียวกับผู้ประกอบการที่ตัดสินใจให้บุตรเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรนี้ คิดเป็นร้อยละ 64.5 และตัดสินใจไม่ให้บุตรศึกษาต่อคิดเป็นร้อยละ 33.9 สอดคล้องกับคำสัมภาษณ์ของผู้ประกอบการที่ไม่เคยรู้จักหลักสูตรนี้แต่เมื่อมีการรับรู้แล้วเห็นว่าหลักสูตรนี้ดีและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถค้นหาตนเอง ดังนั้นจึงตัดสินใจส่งบุตรเข้าศึกษาต่อหากบุตรต้องการศึกษาต่อในหลักสูตร THAMMASAT FRONTIER SCHOOL

จากการศึกษาสามารถสังเกตได้ว่านักเรียนและผู้ประกอบการส่วนใหญ่รู้จักหลักสูตร THAMMASAT FRONTIER SCHOOL ในส่วนการรับรู้จะเป็นไปตามตำแหน่งทางสังคมและสถานการณ์ที่บังคับให้ต้องรับรู้ในเรื่องที่จำเป็นต้องรู้ และสิ่งที่รับรู้มักจะเป็นสิ่งที่ตนเองต้องรับผิดชอบเห็นได้จากการรับรู้ของนักเรียนและผู้ประกอบการที่มีลำดับการรับรู้ที่แตกต่างกัน ตามมาด้วยทัศนคติส่วนบุคคลว่ามีความรู้สึกนึกคิดอย่างไร และแสดงออกมาเป็นทัศนคติว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย เพราะทัศนคติไม่ได้ขึ้นอยู่กับการรับรู้แต่ขึ้นกับความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึก สถาบัน

ครอบครัว และชนชั้นทางสังคม ซึ่งสะท้อนออกมาเป็นพฤติกรรมว่านักเรียนและผู้ปกครองตัดสินใจศึกษาต่อหรือไม่ศึกษาต่อในหลักสูตร THAMMASAT FRONTIER SCHOOL และสุดท้ายนี้หากมหาวิทยาลัยต้องการให้นักเรียนเข้าศึกษาในหลักสูตร THAMMASAT FRONTIER SCHOOL มหาวิทยาลัยต้องให้ความสำคัญกับการประชาสัมพันธ์หลักสูตรให้แก่ทั้งนักเรียนและผู้ปกครอง เนื่องจากนักเรียนและผู้ปกครองที่ไม่เคยรับรู้เกี่ยวกับหลักสูตรนี้มาก่อน เมื่อมีการรับรู้แล้ว ในท้ายที่สุดมักตัดสินใจศึกษาต่อในหลักสูตร THAMMASAT FRONTIER SCHOOL

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

- Admission Premium. (2562). *โครงการ Thammasat Frontier School มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปีการศึกษา 2563*. สืบค้นเมื่อ 7 พฤษภาคม 2563, จาก <https://www.admissionpremium.com/content/5390>
- Aim. (2558). *TEP/TEPE TU*. สืบค้นเมื่อ 7 พฤษภาคม 2563, จาก <https://www.aims.co.th/teptepe-tu/>
- Campus-star. (2561). *ชื่อย่อของหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา กระทรวงต่างๆ ในประเทศไทย*. สืบค้นเมื่อ 7 พฤษภาคม 2563, จาก <https://campus.campus-star.com/variety/60349.html>
- Campus-star. (2562). *มธ. เปิดหลักสูตรบริหารธุรกิจแบบ 'ดับเบิลเดกรี' เรียน 4 ปี แต่ได้ปริญญาถึง 2 ใบ*. สืบค้นเมื่อ 7 พฤษภาคม 2563, จาก <https://campus.campus-star.com/education/117375.html>
- Campus-star. (2562). *หลักสูตร/สาขาวิชาใหม่ จาก 5 มหาลัยไทย จบแล้วมีงานรองรับ*. สืบค้นเมื่อ 7 พฤษภาคม 2563, จาก <https://campus.campus-star.com/education/117787.html>
- CLASS CENTRAL. (n.d.). *About Class Central*. Retrieved 7 May 2020, from <https://www.classcentral.com/about>
- Dek-d. (2563). *พามาดู 12 สาขาวิชาใหม่ ที่เปิดสอนในประเทศไทย ปี 62-63*. สืบค้นเมื่อ 7 พฤษภาคม 2563, จาก <https://www.dek-d.com/tcas/54433/>
- Dek-d. (2563). *มธ. เปิดตัว "TU Frontier School" หลักสูตร บ. ตรี ไม่สังกัดคณะ เรียนสิ่งที่ใช่แบบไม่ตีกรอบ*. สืบค้นเมื่อ 7 พฤษภาคม 2563, จาก <https://www.dek-d.com/tcas/54526/>

- Eduzones. (ม.ป.ป.). แบบทดสอบค้นหาตนเอง เส้นทางสู่นาคต เริ่มต้นที่ค้นพบตนเอง. (รูปแบบสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์). สืบค้นจาก <http://ez.eduzones.com/test/>
- KMTEAMDCA Airport. (ม.ป.ป.). สมรรถนะหลัก สมรรถนะตามบทบาทหน้าที่ สมรรถนะการบริหารและสมรรถนะตามสายงาน. สืบค้นเมื่อ 5 พฤษภาคม 2563, จาก <https://www.gotoknow.org/posts/582728>
- Minerva. (2562). ทำความรู้จัก 'Thammasat Frontier School' เรียนป.ตรีไม่เจาะจงหลักสูตร. สืบค้นเมื่อ 7 พฤษภาคม 2563, จาก <https://www.scholarship.in.th/thammasat-frontier-school/>
- Office of International Affairs Thammasat University. (ม.ป.ป.). แนวทางการจัดทางข้อตกลงทางวิชาการกับสถาบันการศึกษาต่างประเทศ. สืบค้นเมื่อ 7 พฤษภาคม 2563, จาก https://oia.tu.ac.th/index.php?option=com_content&view=article&id=170&Itemid=306
- Plook TCAS. (2560). ปริญาตรีควบโท หลักสูตรที่น่าสนใจ ย่นระยะเวลาการศึกษา. สืบค้นเมื่อ 7 พฤษภาคม 2563, จาก <https://www.trueplookpanya.com/tcas/article/detail/62116>
- Techsauce. (2562). คณะปิด นักศึกษาน้อย ทิศทางการศึกษาไทยจะอยู่หรือไป การปรับตัวไว้คือทางออก. สืบค้นเมื่อ 5 พฤษภาคม 2563, จาก <https://techsauce.co/saucy-thoughts/thai-education-disruption>
- The Matter. (2560). วิฤติมหาววิทยาลัยไทย เมื่อสถาบันการศึกษาทำสงครามแย่งชิงนักเรียนเพื่อการอยู่รอด. สืบค้นเมื่อ 5 พฤษภาคม 2563, จาก <https://thematter.co/social/war-of-thai-university/25611>
- The MATTER. (2562). เรียนก่อน 3 เทอมแรก และเลือกคณะภายหลัง 'Thammasat Frontier School' หลักสูตรใหม่ ของ มธ. ที่ให้นักเรียนได้ค้นหาความชอบก่อน. สืบค้นเมื่อ 7 พฤษภาคม 2563, จาก <https://thematter.co/brief/brief-1579762801/98741>
- WE BY THE BRAIN. (2561). ทำไงดี? เมื่อไม่รู้ว่าคุณเองอยากเรียนคณะอะไร. [รูปแบบสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์]. สืบค้นจาก https://www.webythebrain.com/article/choose-faculty_61
- Workpoint News. (2562). 7 เหตุผล ทำไมคนไทยและชาวเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จึงมีลูกน้อย. สืบค้นเมื่อ 5 พฤษภาคม 2563, จาก <https://workpointnews.com/2019/07/23/why-southeast-asia-has-low-fertility-rate1/>

- กระทรวงการศึกษาธิการ. (2559). *ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง หลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา*. สืบค้นเมื่อ 7 พฤษภาคม 2563, จาก http://www.mua.go.th/users/bhes/DATA%20BHES2558/criterion_2559.PDF
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2548). *ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี 2548*. สืบค้นเมื่อ 29 เมษายน 2563, จาก <http://edservices.op.swu.ac.th/Portals/26/Documents/%E0%B8%87%E0%B8%B2%E0%B8%99%E0%B8%9E%E0%B8%B1%E0%B8%92%E0%B8%99%E0%B8%B2%E0%B8%AB%E0%B8%A5%E0%B8%B1%E0%B8%81%E0%B8%AA%E0%B8%B9%E0%B8%95%E0%B8%A3/02%E0%B9%80%E0%B8%81%E0%B8%93%E0%B8%91%E0%B9%8C%E0%B8%A1%E0%B8%B2%E0%B8%95%E0%B8%A3%E0%B8%90%E0%B8%B2%E0%B8%99%E0%B8%AB%E0%B8%A5%E0%B8%B1%E0%B8%81%E0%B8%AA%E0%B8%B9%E0%B8%95%E0%B8%A3%E0%B8%9B%E0%B8%A3%E0%B8%B4%E0%B8%8D%E0%B8%8D%E0%B8%B2%E0%B8%95%E0%B8%A3%E0%B8%B5.pdf?ver=2015-10-13-142304-570>
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). *ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ.2561*. สืบค้นเมื่อ 29 เมษายน 2563, จาก <http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2561/E/199/T19.PDF>
- การัญญา มักเขียว. (2558). *ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาใน โรงเรียนโชติกาญจน์ เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยศิลปากร.*
- จันทร์จิรา สมะแฉะ. (2562). *การรับรู้ของพนักงานและลูกจ้างต่อการบริหารงานคนเก่งของการยางแห่งประเทศไทยจังหวัดตรัง (สารนิพนธ์มหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.*
- ชญาดา ทรัพย์เกิด. (2558). *กระบวนการรับรู้ภาพลักษณ์ของลูกค้าที่มีความสัมพันธ์ต่อทัศนคติในการใช้บริการสินเชื่อเคหะของธนาคารออมสิน บางแค กรุงเทพมหานคร (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยศิลปากร.*
- ชนิดา รักข์พลเมือง. (2525). *วิชา 411651 สังคมวิทยาการศึกษา.*
- ชิดชนก ทองไทย. (2556). *การรับรู้และทัศนคติที่มีต่อความพร้อมในการเข้าสู่ตลาดแรงงานประชาคมอาเซียนของนักศึกษาปริญญาโท มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (สารนิพนธ์มหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.*
- ถาวร เกิดเกียรติพงษ์ และวราคม ที่สุกะ. (2522). *สังคมวิทยาการศึกษา.*

- ทบวงมหาวิทยาลัย. (2542). เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ.2542. สืบค้นเมื่อ 29 เมษายน 2563, จาก http://eduserv.ku.ac.th/organization/curriculum/data/std2542/std_BA42.pdf
- ที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย. (2563). คู่มือของการสมัครเรียนป.ตรี สำหรับนักเรียน. สืบค้นเมื่อ 29 เมษายน 2563, จาก <https://tcas.sgp1.digitaloceanspaces.com/TCAS63-student-v7.pdf>
- ไทยโพสต์. (2561). กระทบกมลาลัยรับปรับตัวรับมือ"เด็กกลด" ทปอ.ชี้ค่านิยมเด็กเปลี่ยนไม่ยึดติดปริญญา. สืบค้นเมื่อ 7 พฤษภาคม 2563, จาก <https://www.thaipost.net/main/detail/16317>
- ธราธิง ศรีณย์ภัทรธร. (2559). ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรี คณะบัญชี มหาวิทยาลัยเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด.
- ปฐมพงศ์ รัตน์โกศัย. (2559). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้การเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้: ศึกษากรณีโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพัทลุง (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปริยาภรณ์ ตั้งคุณานันต์. (2559). การศึกษาไทย: จากอดีต ปัจจุบัน สู่ออนาคต. *วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม*, 15(1), 1-5. สืบค้นจาก http://161.246.14.29/journal/images/stories/year15_1/vol15_01_a4.pdf
- ปรีดี ทুমเมฆ และภัคดี โพธิ์สิงห์. (2560). การศึกษาระดับอุดมศึกษาของไทย : สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงสู่ประชาคมอาเซียน. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี*, 8(1), 112-130. สืบค้นจาก file:///C:/Users/Asus/Downloads/210248%E0%B9%84%E0%B8%9F%E0%B8%A5%E0%B9%8C%E0%B8%9A%E0%B8%97%E0%B8%84%E0%B8%A7%E0%B8%B2%E0%B8%A1-661193-1-10-20190821%20(3).pdf
- ปัทมา วิจิตะกุล. (2554). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลบุรี.
- ปิยะนันท์ บุญณะโยไทย. (2556). การรับรู้และทัศนคติ ของผู้บริโภคต่อสื่อกิจกรรมการพัฒนอย่งยั่งยืนของบริษัทปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน) (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.

- พัฒนรัชต์ พักจันทร์. (2019). TCAS กับปัญหาการจับคู่ที่เสถียร: ทฤษฎีและการนำไปใช้. *International Journal of East Asian Studies*, 23 (1), 116-147. สืบค้นจาก File:///C:/Users/Asus/Downloads/213419-Article%20Text-676273-1-10-20190831. pdf
- มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. (2561). “*ธรรมศาสตร์*” มุ่งส่งเสริมการเรียนการสอนโดยการบริการสังคม (SERVICE LEARNING). สืบค้นเมื่อ 7 พฤษภาคม 2563, จาก <https://tu.ac.th/thammasat-service-learning-2nd-semester-2560>
- มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. (2561). 5 แนวทางสุดว้าว! ธรรมศาสตร์มุ่งตอบโจทย์ผู้เรียนยุค 4.0 สืบค้นเมื่อ 7 พฤษภาคม 2563, จาก <https://tu.ac.th/thammasat-5-goals-for-student>
- มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. (2562). PBIC ผนึก SOAS เปิดหลักสูตร 2 ปริญญาไทยศึกษา เรียนครอบคลุมไทย-เซาท์อีสต์เอเชีย จากผู้เชี่ยวชาญชั้นนำของโลก. สืบค้นเมื่อ 7 พฤษภาคม 2563, จาก <https://tu.ac.th/thammasat-pbic-soas-london-double-degree>
- มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. (2563). ประกาศมหาวิทยาลัยเรื่อง การรับสมัครคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ระดับปริญญาตรี โครงการ THAMMASAT FRONTIER SCHOOL ประจำปีการศึกษา2563 รอบที่3 ADMISSION 1 และรอบที่ 4 ADMISSION 2. สืบค้นเมื่อ 31 มกราคม 2563, จาก <https://www.tuadmissions.in.th/img/2020012114581538.pdf>
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2554). สืบค้นเมื่อ 29 เมษายน 2563, จาก <http://www.royin.go.th/dictionary>
- วรัญญา หุ่นเจริญ. (2545). *โรงเรียนในสมัยรัชกาลที่ 5 และรัชกาลที่ 6 (พ.ศ.2411-2468)* (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เว็บไซต์โรงเรียนสำเร็จรูป. (2018). *รายชื่อโรงเรียน*. สืบค้นเมื่อ 5 พฤษภาคม 2563, จาก <http://www.thaischool.in.th/sitemap.php>
- ศรันถ์ ยี่หลั่นสุวรรณ. (2558). *การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะคติ และแนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อโครงการส่งเสริมสังคมของผู้เฒ่าเยาวชนประเทศอาเซียน และญี่ปุ่น ผ่านช่องทางเฟซบุ๊ก (Facebook)* (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สมาชิกหมายเลข1681075 (2557, 9 7). *ไม่ว่าตัวเองอยากเรียน คณะอะไร อยากเป็นอะไร ทำไง??*. (รูปแบบสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์). สืบค้นจาก <https://pantip.com/topic/32550463>
- สัญญา รัตนวราภักษ์. (ม.ป.ป.). *สรุปวิเคราะห์มัธยมศึกษา*. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2562). จำนวนการเกิด การตาย การย้ายเข้า และการย้ายออกทะเบียนบ้าน จำแนกตามเพศ ภาค และจังหวัด ปี พ.ศ. 2553-2562. สืบค้นเมื่อ 6 พฤษภาคม 2563, จาก <http://statbbi.nso.go.th/staticreport/page/sector/th/01.aspx>

ภาษาอังกฤษ

CLASS CENTRAL. (n.d.). *About Class Central*. Retrieved 7 May 2020, from <https://www.classcentral.com/about>

สัมภาษณ์

คุณคิม (นามสมมติ). (24 เมษายน 2563). สัมภาษณ์

คุณคิ้ว (นามสมมติ). (24 เมษายน 2563). สัมภาษณ์

คุณคม (นามสมมติ). (24 เมษายน 2563). สัมภาษณ์